

Datum 2015-11-12 Diarienummer 1.3.1-Å2015-991 Utbildningsdepartementet 103 33 Stockholm

Dokumenttyp

Remissvar

Remiss Ds 2015:41 En stärkt yrkeshögskola - ett lyft för kunskap (U2015/04091/GV)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas.

Tillväxtverket arbetar för en bättre kompetensförsörjning för företag och för en näringslivsrelevant utbildning med särskilt fokus på små och medelstora företags behov. Tillgång till rätt kompetens i rätt tid och på rätt plats är avgörande för företagets möjligheter att utvecklas och växa. Myndigheten driver insatser för att öka kunskapsflödet mellan näringslivet, det offentliga och lärosäten som bidrar till (nya) värden för respektive sektor. Samtliga regioner lyfter kompetensförsörjningsfrågorna som viktiga för regional tillväxt. Våra insatser vänder sig till företag, regioner och lärosäten i samverkan med relevanta aktörer.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter med särskilt fokus på näringslivet som en del av arbetslivet.

Tillväxtverkets synpunkter**Generella kommentarer och förslag**

Tillväxtverket är positivt till förslagen för att stärka yrkeshögskolan. En mer långsiktig, kvalitativ och flexibel yrkeshögskola behövs för att på bästa sätt bidra till individens utveckling och med kompetens för näringslivet. Förslagen kan bidra till bättre förutsättningar och kan leda till ett mer givande och effektivt arbetssätt för myndigheten för yrkeshögskolan.

Att vidareutveckla yrkeshögskolan är mycket angeläget och viktigt ur ett näringslivsperspektiv. Tillväxtverket anser att detta förslag är begränsat till en liten del i ett helt utbildningssystem och det vore intressant att veta vilka kopplingar som har gjorts till andra delar av utbildningssystemet när man tagit fram förslaget. Har man analyserat helheten? Ett livslångt lärande perspektiv är inte bara relevant för individens utveckling utan bidrar också konkret till företagets kompetensförsörjning och ett mer konkurrenskraftigt samhälle. En förutsättning för att det livslånga lärandet ska fungera är en utbildningskedja som erbjuder *olika former av och olika sorters utbildning och kunskapsutveckling*. Vi vill därför särskilt värna om yrkeshögskolans unika roll i systemet som idag helt bygger på arbetslivets behov. Tillväxtverket anser att det är viktigt att ha en bred ansats och uppmuntrar till att även undersöka möjligheterna att införa exempelvis ett lärlingssystem som liknar det som finns i Tyskland samt växla upp de yrkesintrotjänsterna som idag finns i liten skala för unga.

Tillväxtverket anser att YH-myndigheten och utbildningssamordnarna även behöver arbeta mer med *hur* förändringarna ska genomföras för att komma till rätta med de problemställningar man beskrivit. För att höja kvalitén på utbildningen och lösa konkreta problem ser vi att en bättre relation och kommunikation mellan utbildningen och arbetslivet behövs. Till exempel behöver företag bli bättre på att se sin egen del i att kunna tillgodose sina kompetensbehov, erbjuda LIA-platser (lärande i arbete) eller aktivt delta med utformningen av utbildningen i ledningsgrupper. Tillväxtverket bidrar gärna med de erfarenheter och metoder som vi arbetat fram inom ramen för satsningar kring samverkan mellan högre utbildning och näringslivet. Myndigheten har exempelvis arbetat fram metoder och verktyg för gemensam kvalitetsutveckling för både företag och lärosäten i utvecklingsprojektet Entreprenöriell kultur vid lärosäten.

Idag pågår ett välfungerande samarbete mellan Tillväxtverket och YH-myndigheten, bland annat i det regionala plattformsarbetet och kring kompetensförsörjningsdagarna. Detta samarbete kan stärkas och utvecklas till att inkludera andra delar av våra verksamheter och kanske också formaliseras.

Tillväxtverket kan bidra med:

- Metoder och verktyg kring hur man kan arbeta med gemensam och långsiktig utveckling av relationer och samproduktioner mellan utbildning och näringsliv.
- Bidra i analyser kring de långsiktiga behoven som framkommer bland annat i våra undersökningar gentemot små och medelstora företag samt i vårt arbete med framtida/växande marknader.
- Dela med oss av vår kunskap och bidra med ett tydligare näringslivsperspektiv i YH-myndighetens arbete.

Samtidigt skulle ett sådant fördjupat samarbete kunna bidra till Tillväxtverket genom:

- Få tillgång till verktyg för att arbeta inom utbildningspolitiska områden, när det gäller till exempel nyanlända eller valideringsfrågor.
- Ta del av den kunskap och behovsanalys som YH-myndigheten bygger kring behov, och synkronisera dem med de satsningar Tillväxtverket gör kring bland annat framtida/växande marknader.

Kommentarer kring några särskilt intressanta förslag

Regional eller nationell placering

I arbetet med de regionala kompetensplattformarna har Tillväxtverket sett vikten av att komplettera det regionala perspektivet med ett nationellt perspektiv och därför anser vi att detta förslag är bra. Tillväxtverket vill samtidigt poängtera att det regionala perspektivet och de regionala behoven ska vara grunden för arbetet och detta perspektiv får inte tappas bort eller bytas ut mot enbart en nationell behovsanalys.

Tillträde till utbildning i yrkeshögskolan

Tillväxtverket är positivt till att införa olika kvoter, se över hur man kan använda reell kompetens och på andra sätt bredda intaget till yrkeshögskolan. Kanske kan detta också vara en möjlighet att se över de nyanländas situation. Ett slopat generellt krav på arbetslivserfarenhet kan öka intaget direkt från gymnasiet vilket på ett sätt är bra. Tillväxtverket vill dock starkt värna yrkeshögskolans roll att möjliggöra omskolning och fördjupning för de redan yrkesverksamma. Som vi inledningsvis lyfte kräver ett livslångt lärande olika utbildningsmöjligheter och utbildningsformer där vi idag ser att yrkeshögskolan har en särskild roll som vi anser är viktig att bevara.

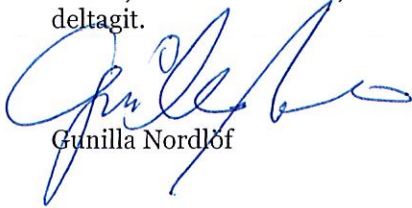
Alla statliga myndigheter ska kunna anordna utbildningar inom yrkeshögskolan
Ett bra förslag som Tillväxtverket ställer sig bakom. Vi vill dock ur ett företags/konkurrens perspektiv understryka att det i så fall helt måste bygga på den egna finansieringen från utbildningssamordnaren. Detta för att inte konkurrera om de medel som YH myndigheten idag fördelar mellan utbildningssamordnare.

Högre krav för yrkeshögskoleexamen

Att införa ett självständigt arbete på yrkeshögskoleexamennivå som ett sätt att passa in i den europeiska skalan kan vara till fördel för den individ som vill kunna jämföra sin utbildning mellan olika länder och senare validera den. Men innan man inför ett sådant arbete anser Tillväxtverket att man behöver väga de fördelarna mot behovet och kapaciteten hos arbetslivet. Behövs extra platser hos arbetslivet och är de kapabla att ta emot dem? Om arbetslivet bedömer att ett sådant arbete skulle vara möjligt att genomföra och att det skulle höja den efterfrågade kompetensen hos studenten är ett sådant examensarbete bra. Man bör också ta hänsyn till utbildningens längd och ett kortare examensarbete bör genomföras vid kortare utbildningar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf.
Caroline Palm har varit föredragande.

I den slutliga handläggningen har även Anna Manhem, Susanna Jansson, Göran Brülin, Michael Heuman, Monica Kväl samt enhetschef Helena Nyberg Brehnfors deltagit.

Gunilla Nordlöf

Caroline Palm